



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Sebastiani Henrici Penzingeri, Consistorialis  
Passaviensis, Decani, & Parochi in Trauttmanstorff ad  
Laitam Bonus Ordo Triplicis Formatae Concionis Moralis In  
Omnia Festa Sanctorum In Amplissima ...**

**Penzinger, Sebastian Heinrich**

**Solisbaci, 1698**

Concio Prima. Textus Evang. Cadens in terram. Actorum cap.9. Thema:  
Peccata, sunt hominum ruina.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51763](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51763)



IN FESTO CONVERSIONIS  
S. PAULI.

CONCIO PRIMA.

*Cadens in Terram, Actor. cap. 9.*

*Textus.*

Peccata ipsa sunt Hominum Ruina, & Præcipitium.

*Thema.*

**E**cce Saulus cadens in Terram, præcipitatus, humiliatus, confusus jacet. *Exordium.* Quid dejecit, præcipitavit, humiliavit, atque confudit? prostravit atque confudit ipsum peccatum, Sauli cordis durties, crudeliter Ecclesiam Christi persequentis. Audiamus Scripturam,

*Act. 9. Saulus autem adhuc spirans minarum & cædis in Discipulos Domini, accessit ad Principem Sacerdotum & petiit ab eo Epistolam in Damascum ad Synagogas, ut si quos invenisset hujus via viros ac mulieres, victos perduceret in Jerusalem.* Ipsa ergo

Peccata sunt peccantium ruina, ac præcipitium, ipsa peccata sunt virgæ, flagella, & fustes, quibus peccator cæditur; probemus Sacræ Scripturæ Textibus. *Iniquitates sua capiunt Impium, Textus Scriptura.* inquit Salomon Proverb. cap. 5. & lib. Sap. Cap. 5. *Funibus Peccatorum constringetur.* David in Psal. 35. canit: *Dixit injustus, ut delinquat in semetipso, non est Timor DEL. Peccatum,* dicit Moyses Deut. 29. *Radix est germinans sel, & amaritudines. & Isaias 57. Impii quasi mare, quod quiescere non potest. Tandem S. Jacobus Cap. 1. Peccatum, cum consummatum fuerit, generat mortem. Percipiamus Patres. Malorum omnium causa, constat esse Peccatum; Patres: ex Peccato tristitia, ex Peccato tumultus, ex Peccato bella, mor-*

T  
bi,

S. Chryso-  
stomus.S. Hierony-  
mus.

S. Cyprianus.

Salvianus.

bi, atque omnes, quotquot nos premunt, passiones. S. Chryso-  
stomus. Hom. ad Pop. 5. *Nostris peccatis barbari fortes sunt, nostris pec-  
catis Romanus superatur Exercitus*, S. Hieronymus Ep. 2. *Hoc sunt  
peccata lapsis, quod grando frugibus, quod turbidum sidus arbori-  
bus, quod armentis pestilens vastitas, quod navigium seva tem-  
pestas, omnes scilicet bonorum operum fruges destruit, animi se-  
cultates corrumpit, totum hominem ad interitum ducit.* S. Cypria-  
nus Serm. 5. de lapsis: *ipse sese alligat peccator quisque cum pec-  
cat, ipse sibi parat peccator, quisquis quid patitur, nos calamita-  
tum nostrarum auctores sumus, nos adversum nos omnia facimus.*  
Scribit Salvianus lib. 8. de divina Providentiâ. *Divinâ Dei Gratiâ  
invocatâ, desuper Conceptus dabo.*

## CONCEPTUS I.

Confirmatio  
seu  
Deductio.

1. Reg. Cap. 2. promittit Deus: *Quicumque glorificaverit me, glo-  
rificabo eum, & addit. Qui autem contempnent me, erunt ignobiles.*  
Benè advertit Doctissimus S. Cajetanus, in formâ contextum  
sonare debuisse: quia autem contempnent me, contempnam eos: qui  
glorificant Deum, promittit Divina Bonitas, quia reciprocè glo-  
ficabit; qui autem contempnent, non dicit, quia reciprocè contem-  
net, sed inquit, *erunt ignobiles*, quia Peccator peccando seipsum  
confundit, seipsum prostituit, cum offendit.

## CONCEPTUS II.

Annis 38. Infirmus ad piscinam probaticam miser decubuit, ad-  
nit Salvator etiam illius misertus, eum sanat, hâc admonitio  
additâ: *jam noli peccare amplius, ne quid deterius tibi contingat.*  
Joan. 5. S. Joannes Chryso-stomus optimè advertit, Christum  
dixisse ad miserum illum, jam noli peccare amplius, ne deterius  
quid tibi faciam, vel infligam, non enim ipse DEUS, sed nos pec-  
cando nobis grandia mala, ruinam, & interitum procuramus,  
concludit S. Joannes Chryso-stomus in Joannem: *Peccator ipse se  
generat vulnera, ipse se confodit.*

CO

## CONCEPTUS III.

Expendebat Origenes hom. 24. in Matth. aliter DEum protulisse sententiam in justos, ac in malos & damnandos, aiebat: *Discedite à me maledicti in ignem æternum, qui paratus est Diabolo, & Angelis ejus.* Ad bonos & salvandos ait: *Venite benedicti Patris mei, possidete paratum vobis regnum à constitutione mundi.* Notare libeat, Christum salvandos nominare *benedictos Patris* nempe in Patre cœlesti hanc gratiam acquirunt, ut filii æternæ hereditatis sint, & æternum permaneant, gaudiis cœlestibus sine fine fruantur. E contra damnandos, reprobandos, in ignem æternum conjiciendos, non dicit Christus damnandos, reprobandos à Patre, quasi mali, perversi, peccatores, ipsi sibi locum tormentorum præparent, ipsi se condemnent, abjiciant, reprobent, in ruinam & interitum inducant. Sic Conceptum subscribit Origenes: *Benedictionis quidem ministrator est Pater, maledictionis autem unusquisque est peccator, qui maledictione digna operatus est.*

## CONCEPTUS IV.

Herodes Rex misère periit, & bestię instar crepuit, ut describit Flavius Josephus Antiquit. Judaic. Cap. 17. *Ipsa quoque verenda putrefacta scatebant vermibus, accedente sædâ, nec minus molestâ rentigine, non sine fœtore gravissimo.* Quid Herodem in funestum statum redegit? Matthæus Cap. 14. indicat Causalem: *Herodes tenuit Joannem, & alligavit eum.* Pulchrè desuper S. Petrus Chrysologus Serm. 94. *Qui vincula solverat peccatorum, peccatoris vinculis alligatur, & vincula venia, venia locum non reliquit.* Vincula injiciendo Joanni, vincula ipsemet sibi injecit veniæ: Joannem ligando, ipsemet se miserrimâ sorte vinculavit: Joannem medicum occidendo, seipsum Herodes æternum interemir. O Peccator! Peccatis tuis tu ipse tibi gladium fabricas, quo perfoderis: Venenum paras, quo occideris, & peris.

## CONCEPTUS V.

Adam peccavit, fructum inibitum comedendo: vix peccatum perpetravit Adam, exilium quærit. *Abcondit se Adam & Uxor ejus à facie DEI.* Genes. 3. Quis in exilium detrudit Adam peccatorem? An severa Dei justitia? minimè misericors Deus in paradisum post raptum Adæ devenit, & inlclamat: *Adam ubi es?* Notat S. Augustinus, tom. 3. de Genesi. verba DEI: *Adam ubi es?* non indignantis, sed quærentis & hortantis verba fuisse; quærentis, ne erraret miser exul, hortantis, & monentis, ut revertatur & convertatur, Pœnitens gratiis novis fruatur: ipsemet ergo Adam peccato se detrudit in exilium, ipse se ruinavit & præcipitavit. Conceptum hunc subscribit Basilii Seleuciensis in Genes. *Illi rore percussi, se ipsos transgressionis accusatores, in testes exhibitos, exilio suo suffragantur.*

## CONCEPTUS VI.

David Psal. 36. canit. *Gladium evaginaverunt peccatores:* mox subdit: *Gladius eorum intret in corda ipsorum.* Euthymus hic per gladium peccata intelligit: *Insidia in ipsos peccatores vertentur:* gladiis, cultris, & armis innumeri sunt, qui sibi nocuerunt, carnifices proprii fuerunt; sic ut gladio, ut ense, cultro, peccator sibi ipsemet nocet, se interimmit peccator. Exemplum adducit Sacra Scriptura Judith. 13. Cap. Holofernes inter exanime cadaver prostratum jacet; quis interitum, ruinam cavavit, procuravit? Respondet S. Chrysologus Serm. 17. *Tota membra Hominis hosti suo, suam militant in ruinam.* Ipse Holofernes peccando ensẽ fabricavit, interitum, ruinam peccando cavavit, tota Holofernis membra ad suam propriam ruinam laborarunt: ipsemet Judith ad se invitat, & vires, quibus eum occidavit, mutuat, ipse nimis ebrietate locum præbuit gladio, libidine ardens, ferrum præbuit jugulo, sopor pavorem excidit, ebrietas tempus concessit, vinum lautius in luxuriæ obsequium haustum impedivit sensum, foeminae erexit animum temulentum & morti opportunam occasionem conciliavit Ignavia.

CON

## CONCEPTUS VII.

Judæi Christo Domino nostro dederunt in manus arundinem. *Dederunt arundinem in dexterâ ejus*, Matth. 27. Ad quid dat arundinem in manus? præmittit *Evangelista*: *Illudabant ei, & exuentes eum, Chlamydem Coccineam circumdederunt ei, & plectentes coronam de spinis posuerunt super Caput ejus*. Post tam atrociam factam, & peccata grandia, dant Christo arundinem in manus: Arundo duplici rei deservit; pro calamo scriptorio, etiam pro baculo, & fuste, arundinem, calamum dant in manus Christo, quem adeo offendunt. *Quasi calamum*, inquit S. Chrysostomus in Matth. *dederunt in manu, ut peccata eorum conscriberentur*. Quasi baculum peccatores Judæi dant Christo in manus; quo ob scelera percutiantur, plectantur. Sic peccatores peccando calamum porrigunt, ad protocollum inscribuntur ad pœnam, baculum in manus porrigunt, Dei Judicis, qui rei plectantur puniantur peccata, peccatores ponunt.

## CONCEPTUS VIII.

Murmuravit Maria contra Moysen fratrem suum, propter mulierem Æthiopsam, quam duxerat uxorem, murmure hoc completo, inquit Textus: *Nubes quoque recessit, qua erat super Tabernaculum*. Num. Cap. 12. vix nubes submota fuit: *Ecce Maria apparuit candens leprâ, quasi nix*. Quid Mysterii latet, quod nubes evanuit tunc, cum futurum erat, ut Maria leprâ, quasi nix candens appareret; Philosophi Conimbricenses Tract. 7. in lib. Meteor. Cap. 5. de nivis generatione docent: *Cum nubes in mediâ aëris regione, ob vehementem frigiditatem, antequam in aquam solvantur, congelascunt, nix efficitur*. Quando ergo Maria leprâ quasi nix candens apparuit, tunc nubes recessit, ut indicio esset, quod nix supplicii Mariæ, quod lepra deformabat, non è nube diei, sed ex atro & obscuro vapore injustæ murmurationis ejus descendit, & ortum habeat: Sic peccator ipse sui supplicii fit arbiter, & architectus.

## CONCEPTUS IX.

Apud Isaiam Cap. 50. ad Peccatores inquit Deus: *Ecce vos omnes accedentes ignem, accincti flammis, ambulatis in lumine ignis vestri, & in flammis, quas succendistis.* Notate, non ait: *In lumine ignis mei, sed ignis vestri.* Peccatores enim ipsi sibi ignem construunt, quo conflagrant. Testes Sodomitæ: *DEUS pluit sulphur & ignem.* Genes. 19. Notate verbum *Pluit.* Pluvia unde oritur? est vapor è terrâ ascendens, qui sæpius condensatur, quousque resolutus in aquam, recidat eò, unde ascenderat. Quid peccatum fuit Sodomitarum? ardens & fetens ignis libidinis, iste ignis cœlum petiit; *Clamor Sodomæ venit coram me.* Pluviam sulphuris & ignis, quam super Sodomam pluit, ipsi Sodomitæ causarunt, ignem luxuriæ sursum mittendo, qui eò, unde ascendit, recidit, auctores suos Sodomitas incineravit: Peccator ergo ipsi sibi carnitex, ipsi sibi cudit jacula, quibus confoditur, perimitur.

*Epilogus.*

Semper fuit, eritque verissima Aurei Oratoris præsentia: *Nemo leditur nisi à seipso.* Cui vel inter Ethnicos Romanæ Eloquentiæ Princeps Cicero subscribit. Lib. 1. Epist. ad Messinium. *Præter culpam & peccatum, accidere homini nihil potest, quod sit terribile aut pertimescendum.* Quæ si veritas cordi nostro altè infideret, amœnos lætosque duceremus dies, & paradysum in lachrymarum valle inveniremus: Sapientissima illa Siracidis vox mentibus nostris inhæreat: *Fili, quasi à Facie Colubri fuge peccata.* Peccatum enim, quod in Protoparentes serpsit per colubrum, tibi dulce propinabit venenum, morfu infelici pervertet in Saulum, ut casu graviore, in terram horroris, & vastæ solitudinis præceps ruas. Amen.

